

UCHWAŁA NR LVIII/317/22
RADY MIEJSKIEJ W BOGUSZOWIE-GORCACH

z dnia 21 grudnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasto Boguszów - Gorce na lata 2023 - 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2022 r., poz. 559 ze zm.), w związku z art. 4¹ ust. 1, 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021 poz. 1119 ze zm.), art 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.), Rada Miejska w Boguszowie-Gorcach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasto Boguszów - Gorce na lata 2023 - 2025 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Boguszowa – Gorc.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Boguszowie-
Gorcach

Stanisław Urbaniak

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasto Boguszów - Gorce na lata 2023 - 2025

§ 1.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasto Boguszów - Gorce na lata 2023 - 2025 zwany dalej „Gminnym Programem”, jest kontynuacją zadań realizowanych w roku 2022 i w latach poprzednich.

Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie uzależnieniom poprzez prowadzenie działań edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych oraz ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z uzależnień poprzez działania terapeutyczne i rehabilitacyjne.

Cel główny realizowany będzie w obszarach:

- profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy Boguszów-Gorce (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowanymi ryzykownymi,
- profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowanymi ryzykownymi,
- profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia,
- terapii i rehabilitacji – adresowanych do osób wymagających specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem, obejmujących realizację programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz prowadzenie działań mających na celu readaptację poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

§ 2.

Cele szczegółowe oraz zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Celami szczegółowymi programu w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są:

1. Zmniejszenie rozmiarów problemów alkoholowych.
2. Zadbanie o dostarczenie informacji i wiedzy na temat choroby alkoholowej.
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z problemami alkoholowymi.
4. Utrzymanie posiadanej bazy służącej realizacji programu.

Ustala się następujące zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, osób zagrożonych uzależnieniem i ich rodzin:

1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin:
 - a) prowadzenie grupy wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
 - b) prowadzenie rozmów motywujących i kierowanie do podjęcia leczenia odwykowego,
 - c) udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej i ich rodzinom,
 - d) prowadzenie dyżurów telefonicznych.
2. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego wsparcia uczniów i rodziców szkół podstawowych.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba porad udzielanych przez punkty konsultacyjne,
- liczba osób, które uczestniczą w spotkaniach grup wsparcia,
- liczba mieszkańców gminy podejmujących leczenie odwykowe,
- liczba osób, które po ukończeniu terapii uczestniczą w spotkaniach grup wsparcia.

Zadanie 2. *Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:*

1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób i rodzin, gdzie występują problemy alkoholowe w tym rodzin, w których występuje przemoc w rodzinie spowodowana problemami alkoholowymi.
2. Finansowanie pracy terapeutycznej z rodziną.
3. Współpraca z Policją i Prokuraturą w sprawach dotyczących osób i rodzin, w których występują problemy alkoholowe oraz przemoc w rodzinie.
4. Prowadzenie dyżurów telefonicznych.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba udzielanych porad,
- ilość osób zgłaszających występowanie przemocy domowej,
- ilość postępowań w procedurze „Niebieskich Kart” prowadzonych przez podmioty wymienione w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zadanie 3. *Ustalanie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrola przestrzegania zasad obrotu tymi napojami:*

1. Przygotowanie projektów uchwał w wymienionym zakresie.
2. Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi.
3. Wnioskowanie o cofnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku naruszania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i innych przepisów prawnych.
4. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z obowiązującymi przepisami.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów dotyczących zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży osobom nietrzeźwym, nieletnim, na kredyt lub pod zastaw.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- liczba interwencji uprawnionych organów wobec naruszania warunków sprzedaży alkoholu,
- liczba ujawnionych przypadków sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym.

Zadanie 4. Działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych:

1. Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przypadków występowania nadużywania alkoholu.
2. Przeprowadzenie rozmowy z osobą zgłoszoną.
3. Kierowanie zgłoszonych osób na rozmowę ze specjalistą w Punkcie Konsultacyjnym.
4. Kierowanie zgłoszonych osób na badanie przez biegłych - psychiatrę i psychologa, w celu wydania opinii o stopniu uzależnienia oraz wskazania formy leczenia odwykowego. Przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym.
5. Składanie do Sądu Rejonowego wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zobowiązania do poddania leczeniu odwykowemu osób zgłoszonych.

§ 3.**Cele szczegółowe oraz zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii**

Celami szczegółowymi programu w zakresie przeciwdziałania narkomanii są:

1. Informowanie o szkodliwości narkotyków, których używanie może prowadzić do narkomanii.
2. Informowanie o narkomanii i jej skutkach.
3. Prowadzenie działalności wychowawczej mającej na celu promocję zdrowego stylu życia.
4. Podejmowanie i wspieranie działań mających na celu przeciwdziałanie narkomanii.

Ustala się następujące zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii:

Zadanie 1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:

1. Prowadzenie i finansowanie punktu konsultacyjnego dla osób eksperymentujących z narkotykami.
2. Prowadzenie telefonu zaufania dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba osób zgłaszających się do punktu konsultacyjnego,
- liczba mieszkańców gminy podejmujących leczenie odwykowe.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej:

1. Pomoc dla rodziców dzieci zażywających narkotyki przez:
 - a) informowanie o formach i miejscach pomocy dzieciom i młodzieży zażywającym narkotyki,

- b) diagnozowanie zagrożeń narkotycznych występujących w rodzinach,
- c) uświadamianie członkom rodzin zagrożeń wynikających z narkomanii.
- 2. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego.
- 3. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych dotyczących narkomanii.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba udzielanych porad,
- liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych,
- liczba dzieci i dorosłych korzystających z oferty pomocowej.

§ 4.

Zadania wspólne z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych

Ustala się następujące zadania wspólne z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych:

Zadanie 1. *Prowadzenie działalności profilaktycznej w tym szczególności dla dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym:*

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej związanej z promocją zdrowego stylu życia bez używania substancji psychoaktywnych w tym organizacja wyjazdów i festynów o charakterze profilaktycznym.
2. Dofinansowanie szkolnych programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców.
3. Wsparcie w realizacji oraz dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla uczniów.
4. Organizacja konkursu „Krokus”, obejmującego tematyką wiedzę o alkoholizmie, narkomanii, uzależnieniach behawioralnych oraz zakup nagród dla uczestników konkursu.
5. Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z Boguszowa-Gorc z grup ryzyka.
6. Uczestnictwo w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obejmujących problematykę alkoholizmu, narkomanii i uzależnień behawioralnych.
7. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych dotyczących alkoholizmu, narkomanii i uzależnień behawioralnych.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba szkół, w których prowadzone są programy profilaktyczne,
- liczba dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców uczestniczących w programach profilaktycznych,
- liczba osób uczestniczących w konkursach, kampaniach edukacyjnych,
- liczba dzieci z grup ryzyka uczestniczących w wypoczynku o charakterze profilaktycznym.

Zadanie 2. *Prowadzenie i finansowanie Świetlic Środowiskowych (placówek wsparcia dziennego):*

1. Wspieranie dzieci z rodzin z grup ryzyka poprzez objęcie ich opieką i wychowaniem w prowadzonych przez Gminę Świetlicach Środowiskowych (placówkach wsparcia dziennego).
2. Dożywanie dzieci uczestniczących w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych

w Świetlicach Środowiskowych.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych w Świetlicach Środowiskowych (placówkach wsparcia dziennego).

Zadanie 3. *Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii:*

1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i grupami samopomocowymi zajmującymi się profilaktyką uzależnień.
2. Współpraca z kuratorami sądowymi w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.
3. Współpraca z Policją, Strażą Miejską, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Służbą Zdrowia, szkołami, placówkami leczenia odwykowego w gromadzeniu informacji o uzależnieniach oraz sposobach przeciwdziałania tym problemom.
4. Wspieranie środowisk samopomocowych:
 - a) zabezpieczenie potrzeb lokalowych dla grup AA i All Anon,
 - b) dofinansowanie imprez propagujących trzeźwość.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba instytucji współpracujących i wspierających realizację programu.

Zadanie 4. *Szkolenia członków komisji i grup zawodowych zaangażowanych w problematykę alkoholizmu, narkomanii i uzależnień behawioralnych:*

1. Udział członków komisji w konferencjach i szkoleniach związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii.
2. Organizowanie szkoleń dla przedstawicieli różnych grup zawodowych współpracujących w zakresie zapobiegania uzależnieniom (policjantów, strażników miejskich, pracowników socjalnych, opiekunów zatrudnionych w świetlicach środowiskowych, pedagogów itp.).
3. Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie pomagania osobom uzależnionym i ofiarom przemocy domowej.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba przedstawicieli różnych grup zawodowych uczestniczących w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom.

Zadanie 5. *Współfinansowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii.*

1. Współpraca z Komendantem Policji w Boguszu-Gorcach dotycząca realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii w tym możliwość wsparcia finansowego, w szczególności na zakup materiałów i wyposażenia do prowadzenia działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii, w wysokości do 5 000 złotych.

2. Współpraca z Komendantem Policji w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży w celu zapobiegania degradacji społecznej młodocianych.

§ 5.

Ustalanie zasad wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
 - 1) pełnienie funkcji sekretarza Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 900 zł brutto miesięcznie;
 - 2) udział w posiedzeniu komisji:
 - a) przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 170 zł brutto za posiedzenie,
 - b) pozostali członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 140 zł brutto za posiedzenie;
 - 3) udział członka komisji w przeprowadzonych kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – 140 zł brutto za kontrolę;
2. Wynagrodzenia za udział w posiedzeniach komisji wypłacane są na podstawie listy obecności zatwierdzonej przez przewodniczącego komisji, a w przypadku jego nieobecności podczas posiedzenia komisji przez zastępcę przewodniczącego komisji lub sekretarza komisji.
3. Wynagrodzenia za udział w kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych wypłacane są na podstawie listy obecności na kontroli zatwierdzonej przez przewodniczącego komisji, a w przypadku jego nieobecności przez zastępcę przewodniczącego komisji lub sekretarza komisji.

§ 6.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, dla Miasta Boguszowa - Gorc na lata 2023 - 2025 został ustalony na podstawie diagnozy sytuacji w Gminie Boguszów-Gorce w latach 2021 i 2022.

Diagnoza sytuacji w Gminie Boguszów - Gorce

1. Struktura Gminy i dostępność napojów alkoholowych w Boguszowie – Gorcach.

Gmina Boguszów-Gorce liczy 13 576 mieszkańców z czego 11 524 stanowią osoby powyżej 18 roku życia (liczba osób zameldowanych według stanu na dzień 04.10.2022 r.). Biorąc pod uwagę poniższe dane, na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada 277 mieszkańców gminy.

Maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasady usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy reguluje Uchwała Nr LII/308/18 Rady Miejskiej w Boguszowie-Gorcach z dnia 1 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc

sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Miasta Boguszów-Gorce zmieniona uchwałami Nr XVIII/110/20 Rady Miejskiej w Boguszowie-Gorcach z dnia 27 stycznia 2020 r. oraz Nr XXIV/129/20 Rady Miejskiej w Boguszowie-Gorcach z dnia 30 czerwca 2020 r. Na podstawie niniejszej uchwały została ustalona następująca liczba pozwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy:

Liczba pozwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Boguszów-Gorce								
poza miejscem sprzedaży (według zawartości alkoholu)				w miejscu sprzedaży (według zawartości alkoholu)				Ogółem
do 4,5% oraz piwa	od 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa	powyżej 18%	razem	do 4,5% oraz piwa	od 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa	powyżej 18%	razem	
48	45	40	133	15	10	10	35	168

Sposób wykorzystania ustalonych limitów, wg. stanu na dzień 10.10.2022 r., przedstawiają poniższe tabele:

1. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych

Punkty sprzedaży posiadające zezwolenia	Zezwolenia wydane			
	do 4,5% oraz na piwo	powyżej 4,5% - 18% - bez piwa	powyżej 18%	Liczba punktów sprzedaży
Punkty sprzedaży detalicznej	37	36	32	38
Punkty gastronomiczne	11	7	6	11
Razem	48	43	38	49

2. Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych oraz których ważność wygasła w ciągu roku 2021 r.

	Zezwolenia wydane				Zezwolenia, których ważność wygasła
	do 4,5% oraz na piwo	powyżej 4,5% - 18% - bez piwa	powyżej 18%	Liczba wydanych zezwoleń	
Punkty sprzedaży detalicznej	4	4	3	11	14
Punkty gastronomiczne	3	2	1	6	7
Razem	7	6	4	17	21

W roku 2021 Gmina Boguszów-Gorce z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych przedsiębiorcom, których działalność polega na organizacji przyjęć a także jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych uzyskała środki finansowe w łącznej wysokości **385 896,51 zł**.

W okresie tym Gmina przeznaczyła 181 714,43 zł na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz 111 309,88 zł na realizację gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.

2. Działania podejmowane w Gminie Boguszów-Gorce wobec osób nadużywających alkoholu i narkotyków.

Konsekwencje nadużywania środków odurzających dotyczą nie tylko bezpośrednio osób stosujących te używki, ale mają także wpływ na ich otoczenie. Osoby te przyczyniają się do rozkładu życia rodzinnego, stosują przemoc, przejawiają zachowania agresywne, popadają w konflikty z prawem, jako kierowcy stwarzają zagrożenie w ruchu drogowym.

Kluczową rolę w działaniach podejmowanych w Gminie Boguszów-Gorce w ramach Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która podejmuje działania i czynności zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wobec osób uzależnionych od alkoholu w celu poddania się leczeniu odwykowemu. Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny kieruje się na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

W roku 2021 członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzili rozmowy z 45 osobami uzależnionymi od alkoholu oraz 7 członkami ich rodzin, kontaktowali się z 3 osobami stosującymi przemoc w rodzinie. W okresie tym Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczenia w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu wobec 40 osób, 7 osób zostało skierowanych na badania biegłych sądowych psychologa i psychiatry w celu wydania wspólnej opinii w zakresie uzależnienia od alkoholu, wobec 18 osób wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadza również kontrole punktów handlowych sprzedających napoje alkoholowe, pod kontem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń (w roku 2022 – 10 kontroli).

W Gminie Boguszów-Gorce realizowane są działania mające na celu zwiększenie dostępności terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, w następujących placówkach:

1. Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin funkcjonujący przy ul. Kolejowej 48 w Boguszowie-Gorcach. Punkt udziela pomocy i wsparcia osobom nadużywającym alkoholu, rodzinom osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osobom doznającym przemocy. W Punkcie funkcjonują i spotykają się następujące grupy wsparcia: AA, grupa terapeutyczna dla osób uzależnionych, grupa wsparcia dla osób uzależnionych i ofiar przemocy oraz prowadzone są dyżury specjalisty ds. narkomanii. Dzięki prowadzonym w Punkcie zajęciom terapeutycznym dla osób uzależnionych od alkoholu 16 osób podjęło różne formy leczenia odwykowego. Część z nich ukończyła terapię w Zakładzie Lecznictwa Odwykowego w Czarnym Borze, część została skierowana do Dziennego Oddziału Psychoterapii Uzależnień w Centrum Edukacji Doradztwa i Rozwoju w Kamiennej Górze lub w Poradni Uzależnień.
2. Punkt Konsultacyjno – Interwencyjny dla klientów pomocy społecznej i mieszkańców Boguszowa-Gorcy funkcjonujący w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Kasprzaka 7 w Boguszowie-Gorcach. Punkt udziela pomocy i wsparcia osobom i rodzinom w tym młodzieży i dzieciom w uwalnianiu się z sytuacji przemocy w rodzinie i różnego rodzaju kryzysom

i problemom.

3. Punkt Konsultacyjny wsparcia uczniów i rodziców szkół podstawowych, w ramach, którego prowadzone są dyżury w każdej z prowadzonych przez gminę szkół podstawowych w wymiarze 1-2 godzin tygodniowo.

Dane dotyczące liczby osób oraz kategorii klientów w/w punktów konsultacyjnych przedstawia poniższa tabela:

Liczba osób oraz udzielonych im porad w 2021 roku w poszczególnych kategoriach klientów:		
	Liczba osób	Liczba porad
1. Osoby z problemem alkoholowym	226	1575
2. Dorośli członkowie rodzin osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnionym i DDA)	96	353
3. Osoby doznające przemocy w rodzinie	33	239
4. Osoby stosujące przemoc w rodzinie	12	38
SUMA	367	2205

Dzieci i młodzież z grup ryzyka znajdują wsparcie w prowadzonych przez Gminę następujących placówkach wsparcia dziennego:

- Świetlica Środowiskowa Nr 1, ul. Staszica 5, 58 – 371 Boguszów – Gorce,
- Świetlica Środowiskowa Nr 2, ul. Reymonta 4, 58 – 372 Boguszów – Gorce,
- Świetlica Środowiskowa Nr 3, ul. Szkolna 2, 58 – 370 Boguszów – Gorce,
- Świetlica Środowiskowa Nr 4, ul. Żeromskiego 17, 58 – 372 Boguszów – Gorce.

W celu realizacji zadań służących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, której podłożem, w wielu przypadkach jest uzależnienie od środków psychoaktywnych, w Gminie Boguszów-Gorce został powołany Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który realizuje działania objęte Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy. Zadaniem Zespołu jest min. integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu oraz podejmowanie działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

W 2021 roku Zespół podejmował następujące działania wynikające z w/w procedury:

- założenie Niebieskiej Karty wszczynającej procedurę – 31,
- Niebieskie Karty w trakcie procedury – 5,
- zakończenie procedury Niebieskiej Karty na skutek ustania przemocy i zrealizowania indywidualnego planu pomocy – 12,
- zakończenie procedury Niebieskiej Karty z powodu braku zasadności prowadzenia działań – 12,
- zawiadomienie organów ścigania o popełnieniu przestępstwa dotyczącego stosowania przemocy – 5.

Ze zjawiskiem nadużywania alkoholu w nierozzerwalny sposób łączy się długotrwałe bezrobocie oraz trudna sytuacja finansowa, która wpływa demotywująco na życie rodzinne.

We wrześniu 2022 roku liczba osób bezrobotnych z Gminy Boguszów-Gorce zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wałbrzychu, wynosiła 549 osób.

Wiele rodzin nadużywających środków psychoaktywnych korzysta z wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach. W roku 2021 pomocą placówki zostały objęte 543 rodziny, w tym 59 rodzin korzystało z pomocy z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego członka rodziny. W okresie tym na pomoc rodzinom z problemami alkoholowymi OPS przeznaczył środki finansowe w wysokości 28 043,14 zł.

Działania związane z używaniem oraz obrotem środkami odurzającymi na terenie Gminy podejmują funkcjonariusze Komisariatu Policji w Boguszowie-Gorcach, którzy w roku 2021:

- zatrzymali 54 osoby nietrzeźwe w celu wytrzeźwienia,
- zatrzymali 10 osób kierujących w stanie nietrzeźwości,
- zatrzymali 11 osób kierujących w stanie po użyciu alkoholu,
- prowadzili 30 postępowań wobec osób, które popełniły czyny karalne określone w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii,
- przeprowadzili 322 interwencje domowe związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, z których większość była podejmowana wobec osób będących w stanie nietrzeźwości.

3. Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną.

Patologie rodzinne wynikające z uzależnień od alkoholu i narkotyków są silnym czynnikiem powodującym demoralizację nieletnich. Dzieci i młodzież wychowujące się w rodzinach dotkniętych uzależnieniem rodziców to grupa szczególnie zagrożona problemem nadużywania alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych oraz zachowaniami przemocowymi i destrukcyjnymi.

W latach 2021 i 2022 dyrektorzy szkół, Policja, Straż Miejska i przedstawiciele Gminy odnotowali liczne przypadki przesiadywania i spożywania alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych przez młodzież na boiskach przy szkołach (po godzinach pracy szkół), na placach zabaw, stadionach itp. Dowodem na to, iż na terenach tych spożywany jest alkohol są widoczne opakowania po napojach alkoholowych, które pracownicy gospodarczy odnajdują rano na terenach szkół udostępnionych po godzinach pracy placówek dla mieszkańców (boiska, place zabaw, tereny zielone).

Konsekwencją spożycia alkoholu i innych środków psychoaktywnych są zachowania niepożądane wśród których można wymienić:

- zaśmiecanie terenu szkół (słonecznik, papierosy, potłuczone butelki, puszki po piwie);
- niszczenie placów zabaw (uszkodzenia urządzeń, zaśmiecanie, bazgroły);
- wybijanie szyb;
- próby podpalenia drzwi wejściowych, wybijanie szyb w drzwiach wejściowych;
- niszczenie ogrodzeń, w tym niszczenie siatki bramy wjazdowej, wyrywanie przęseł ogrodzenia, zrywanie kłódek;
- niszczenie tablic informacyjnych,
- niszczenie i rozrzucanie krtek ściekowych,
- niszczenie zieleni,
- pisanie po murach,
- wyrywanie barierek ochronnych i barierek przy schodach.

4. Uzależnienia behawioralne

Uzależnienia behawioralne to grupa uzależnień psychicznych, które wiążą się z nałogowym wykonywaniem pewnych przyjemnych czynności. Ich realizacja prowadzi do krótkotrwałego uczucia euforii i ulgi, po czym pojawia się jeszcze silniejsza potrzeba ich powtórzenia. Prowadzi to do błędnego koła uzależnienia. Specjaliści uważają, że nie ma wyraźnych różnic pomiędzy uzależnieniem od substancji psychoaktywnych i uzależnieniem od czynności. Różnica polega na tym, że w pierwszym przypadku osoby uzależnione poszukują kontaktu z substancją, drugi zaś wiąże się z możliwością wykonywania określonych czynności.

Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są:

- uzależnienie od używania komputera i gier komputerowych,
- patologiczny hazard,
- fonoholizm – uzależnienie od telefonu komórkowego i wiele innych,
- siecioholizm – uzależnienie od używania sieci internetowej,
- zakupoholizm,
- kompulsywne objadanie się,
- uzależnienie od seksu lub pornografii,
- pracoholizm,
- ortoreksja – przesadne dbanie o zdrowe odżywianie się,
- bigoreksja – przesadne ćwiczenie muskulatury ciała,
- tanoreksja – przesadne opalanie się.

5. Działania profilaktyczne

Na terenie Gminy Boguszów-Gorce w 2021 roku prowadzono profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz szkolenia członków komisji i grup zawodowych zaangażowanych w problematykę uzależnień w okresie tym:

- przeprowadzono programy z obszaru profilaktyki uniwersalnej skierowane do dzieci i młodzieży, w który łącznie uczestniczyło 1182 uczniów oraz 111 nauczycieli, wychowawców i opiekunów;
- przeprowadzono jednorazowe prelekcje i pogadanki, w których łącznie wzięło udział 1120 uczestników;
- zorganizowano konkursy plastyczne o tematyce dotyczącej przeciwdziałania uzależnieniom, w których udział wzięło 564 uczestników;
- przeprowadzono festyny i inne imprezy plenerowe, w których wzięły udział 383 osoby oraz imprezy sportowe, w których uczestniczyły 564 osoby;
- zrealizowano szkolenia i warsztaty dla rodziców z zakresu profilaktyki problemowej, w której udział wzięło 420 uczestników;
- przeprowadzono szkolenia i warsztaty dla nauczycieli i wychowawców z zakresu profilaktyki problemowej, w których udział wzięło 101 uczestników;
- wychowawcy placówek wsparcia dziennego wzięli udział w cyklu 3 szkoleń dotyczących pracy wychowawczej z dziećmi i młodzieżą w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych „Szkoła dla rodziców i wychowawców”;
- wspierano środowiska samopomocowe poprzez zabezpieczenie potrzeb lokalowych dla Grupy AA oraz dofinansowanie imprez propagujących trzeźwość. W maju 2021 roku 33 osoby z wspólnoty wzięły udział w XXIII Rodzinnym Weekendzie Trzeźwościowym w Karpaczu.

§ 7.

Zasoby i realizatorzy programu.

Realizacja zadań Gminnego Programu koordynowana jest przez Centrum Obsługi Jednostek w Boguszowie-Gorcach. Realizatorami zadań w ramach programu są:

1. Centrum Obsługi Jednostek w Boguszowie – Gorcach,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Boguszowie – Gorcach,
3. Urząd Miejski w Boguszowie – Gorcach,
4. Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie – Gorcach,
5. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Boguszowie-Gorcach,
6. Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Bronisława Malinowskiego w Boguszowie-Gorcach,
7. Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 6 im. Mikołaja Kopernika w Boguszowie-Gorcach,
8. Straż Miejska w Boguszowie – Gorcach,
9. Miejska Biblioteka Publiczna – Centrum Kultury w Boguszowie-Gorcach,
10. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Boguszowie – Gorcach,
11. Komisariat Policji w Boguszowie-Gorcach,
12. Działające na terenie Gminy Boguszków-Gorce placówki służby zdrowia.

§ 8.

Program obowiązuje od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2025 r.

§ 9.

Monitoring i ewaluacja Programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasto Boguszków - Gorce na lata 2023 - 2025 będzie monitorowany przez Centrum Obsługi Jednostek w Boguszowie-Gorcach oraz pozostałe jednostki wskazane w § 7 niniejszego programu w zakresie realizowanych przez nie zadań.

Ewaluacja programu odbywać się będzie na podstawie corocznej sprawozdawczości z wykonywanych zadań (raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, informacja z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii) oraz bieżącej analizy realizacji poszczególnych zadań ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięcia zaplanowanych rezultatów.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Zgodnie z art 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii.

Realizacja w/w zadań prowadzona jest w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Rada Gminy określa w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.